

Національна спілка сільськогосподарських кооперативів України
Центр розвитку сільського господарства та правової підтримки
Київська обласна аграрна дорадча служба

Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи: створення і діяльність

[Повну версію посібника Ви зможете отримати звернувшись до нас](#)

Київ – 2005

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	<i>3</i>
<i>Законодавче забезпечення</i>	
<i>Мета та основні завдання розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації</i>	
<i>Визначення напрямів діяльності кооперативу</i>	
<i>Основні етапи та організаційно-правові аспекти створення і державної реєстрації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів</i>	
<i>Майно кооперативу та джерела його формування</i>	
<i>Дохід кооперативу та особливості його розподілу</i>	

Вступ

Кооперація в сільськогосподарському секторі економіки України – це складна соціально-економічна проблема, яка потребує докладання значних зусиль на всіх рівнях управління. Серед науковців, урядовців, сільських жителів існують різні думки стосовно ефективності та переваг різних форм господарювання на селі, що в ринкових умовах закономірно. Власники приватних сільськогосподарських підприємств (ПСП, ТОВ, агрофірми), фермери зробили певний крок у розширенні сільськогосподарського виробництва, й особливо, виробництва високотехнологічних технічних культур (соняшник, цукрові буряки, зернові). Але нерідко «аграрні» бізнесмени дивляться на ресурси села як на сировинну базу та дешеву робочу силу для примноження своїх капіталів і практично не бачать зворотної сторони сільського буття – соціальної – можливості відтворення трудових ресурсів, відновлення продуктивності землі. Сільські жителі практично не мають ніякої можливості і механізму впливу на такі структури. Зовсім інша ситуація спостерігається там, де збереглись, та/або створюються нові кооперативні формування, особливо там, де створені і працюють сільськогосподарські кооперативи у справжньому розумінні цього слова з дотриманням усіх основних принципів кооперації, а саме:

- відкрите, добровільне членство;
- демократичний контроль за принципом «один член кооперативу – один голос»;
- пайовий капітал кооперативу створюється лише його членами;
- дивіденди на капітал обмежені або відсутні взагалі;
- пайові виплати розділяються між членами кооперативу пропорційно обсягу роботи, виконаної через кооператив;
- чесний бізнес та відносини між членами кооперативу;
- політичний та релігійний нейтралітет;
- піклування про освіту членів кооперативу.

Виходячи з основних принципів кооперації та практичного досвіду діяльності сільськогосподарських кооперативів за умов докорінного реформування в аграрному секторі економіки, можна зробити висновок, що сільськогосподарська кооперація на даному етапі це:

- вища форма самоорганізації сільськогосподарських товаровиробників в цілому, і усіх селян як власників особистих селянських господарств зокрема;
- високоорганізована форма взаємодопомоги, взаємовиручки;
- високоорганізована форма захисту своїх соціальних та економічних прав та інтересів;
- високоорганізована форма самооборони від монополістів та нечесної конкуренції в період розбудови ринкового середовища.

Справжній кооператив – це не лише тип підприємства, а ідеологія виживання сільськогосподарського виробника і сільського населення в цілому.

Сільськогосподарський кооператив – єдиний шлях до:

- створення в сільській місцевості здорової соціальної, психологічної атмосфери;
- вирішення питань соціальної захищеності сільських жителів, і в першу чергу членів кооперативу;
- самоорганізації і «самооборони» сільськогосподарських товаровиробників від впливу зовнішніх факторів не завжди сумісних з цивілізованими ринковими відносинами;
- вихід на організований та ефективний ринок реалізації вирощеної сільськогосподарської продукції;
- спільного вирішення виробничих, соціально-побутових та інших проблем;
- спільних заходів щодо запобігання забруднення довкілля, розвитку мережі екологічної освіти та інформації;
- навчання, підвищення поінформованості та знань нових технологій;
- можливості координування своєї діяльності, задоволення потреби людей у групових діях щодо пошуку ефективних механізмів захисту різноманітних інтересів членів кооперативу.